

temporada alta

FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA · GIRONA / SALT

TEMPORADA ALTA 2009 – FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA GIRONA/SALT

Del 1 d'octubre al 11 de desembre

ESTRENA A L'ESTAT ESPANYOL

PLATZ MANGEL

De Christoph Marthaler

Teatre Municipal de Girona

Divendres, 13 de novembre

Dissabte, 14 de novembre

DOSSIER DE PREMSA

INTRODUCCIÓ

A **Platz Mangel**, Christoph Marthaler -director que en el 2007 ja va deixar la seva empremta al festival amb *Maeterlinck*- tracta el tema de la salut des d'un punt de vista social: com la seguretat social cada vegada cobreix menys serveix en favor de pòlisses complementàries que s'han de pagar a part. D'aquí el títol, **Platz Mangel** o manca d'espai, situació en la qual l'individu es troba quan no sap on acudir davant de certes afeccions. La peça es desenvolupa en un sanatori d'altitud on s'hi arriba en telefèric i on tots els pacients són víctimes d'una explotació econòmica i cínica de la malaltia. Tot indica que el pròxim telefèric els dura el primer cercle de

l'infern. A Can Marthaler, però, el descens a l'infern és sempre cantant. Caracteritzats dels anys 70, els intèrprets entonaran cançons i estils musicals diversos. La comicitat i el surrealisme aniran units a una profunda melangia.

1. FITXA ARTÍSTICA

PLATZ MANGEL (Manca d'espai) **Un projecte escènic i musical de Christoph Marthaler**

Intèrprets: **Raphael Clamer, Catriona Guggenbühl, Ueli Jäggi, Jürg Kienberger, Katja Kolm, Bernhard Landau, Josef Ostendorf, Clemens Sienknecht i Bettina Stucky**

Director: **Christoph Marthaler**

Escenografia: **Frieda Schneider**

Vestuari: **Sarah Schitteck**

Preparació vocal: **Christoph Homberger, Jan Czajkowski**

Il·luminació: **Ursula Degen**

So: **Fritz Rickenbacher**

Dramatúrgia: **Malte Ubenauf, Stefanie Carp**

Assistent de direcció: **Gerhard Alt**

Maquillatge: **Christian Schilling**

Tècnics: **Peter Affentranger, Roger Studer, Lars Wagener, Mich Jann**

Amb la col·laboració de : **Barbara Stocker, Rebecca Naldi**

Productor: **Björn Jensen Derendinger**

Coproducció: **Rote Fabrik-Zürich, dieproduktion Gmbh Bâle (Suïssa), Wiener Festwochen, Migros-Kulturprozent, Bitez Theatre-42BITEF08, Theater Chur-Suisse, Festival d'Automne-Paris, Théâtre Garonne-Toulouse, Théâtre de Nîmes, Théâtre National de Strasbourg**

Amb el suport de: **Pro Helvetia, la ciutat de Zúric (Stadt Zurich Kultur), el cantó de Zúric i la fundació Ernst Göhner**

TEATRE: **TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA**

FUNCIONS: **13 i 14 de novembre, a les 21 hores**

PREU: **10/20/28 € Entrades amb visibilitat reduïda 5/12 €**

DURADA: **2 hores 10 minuts**

Espectacle en alemany amb sobretítols en català

2. PRESENTACIÓ DE L'ESPECTACLE

El lloc: un centre sanitari al qual s'arriba amb funicular. El temps: avui dia, entre ronda i ronda del cap mèdic amb els seus pacients. Els personatges: homes i dones amb gustos suposadament exclusius. En un primer moment, sembla clar que es tracta d'una clínica de rehabilitació de luxe. Les

persones que hi ha al centre estan convençudes que viuen en un paradís d'opulència. Tots junts, fantasiegen amb els privilegis a què tenen accés en aquesta atmosfera de bon rotllo. La seva felicitat es deu a que tenen la certesa que n'hi ha d'altres que estan molt pitjor. Però ben aviat els tractaments i la vida al centre fan sorgir dubtes sobre la qualitat d'aquesta felicitat. De vegades, sense saber perquè, els interns tenen por. Hauran de passar reconeixement mèdic? Els enviaran de nou cap a l'exterior? I de ser així, amb quines condicions? Temen que el proper vagó del funicular pugui conduir-los al primer cercle de l'infern. Tot i així, continuen pensant que tot és fantàstic i han pagat molts diners per estar on estan (com a mínim, això és el que cadascú d'ells fa creure a la resta). Impertorbables, segueixen creient en l'alta cultura mentre la vida els humilia. Però en el fons dels seus cors, tots saben que la prolongació de la seva existència temporal no interessa a ningú. En totes les produccions escèniques de **Christoph Marthaler**, la gent existeix a través de la cançó. El territori musical d'aquesta vetllada s'estendrà des de Gustav Mahler i Johann Sebastian Bach fins als gèneres més trivials.

3. BIOGRAFIA DE CHRISTOPH MARTHALER

Nascut a Erlenbach l'any 1951, **Christoph Marthaler** és músic de formació. Va començar tocant l'oboè amb una orquestra mentre estudiava teatre a l'escola Jacques Lecoq de París. Els seus primers contactes amb el món del teatre s'esdevenen a través de la música: durant deu anys, **Marthaler** compona per a directors d'Hamburg, Munich, Zurich i Bonn. L'any 1980 realitza a Zúric el seu primer projecte, *Indeed*, acompanyat de músics i comedians. El 1989 presenta la *Vetllada de cançons per a soldats*: una obra del tot indefinible, a mig camí entre la *performance*, el gènere musical i el teatre. Un grup de soldats suïssos asseguts, gairebé immòbils, canten en forma de bucle durant un quart d'hora *Die nacht ist ohne ende* (*La nit no té fi*).

Aquell mateix any coneix a l'escenògrafa i dissenyadora de vestuari Anna Viebrock, qui a partir d'aleshores s'ocuparà pràcticament de tots els decorats i el vestuari dels seus espectacles.

Posteriorment tenen lloc les representacions de *El crim del carrer de Lourcine*, de Labiche (1991); *Faust, una tragèdia subjectiva*, basada en el *Fragment-Faust* de Fernando Pessoa (1992), i *Prohelvetia* (1992). L'any 1992, **Marthaler** munta una vetllada patriòtica, *Murx den Eurapäer ! Murx ihn ! Murx ihn ! Murx inn ab !* al Volksbühne de Berlín i *Faust arrel quadrada d'1+2*, una adaptació del text de Goethe, a Hamburg.

Del 1994 al 2000 produeix per a teatre i òpera, entre d'altres: *La tempesta davant Shakespeare - le petit rien* (1994), *Pelleas i Melisanda* de Debussy i *L'hora zero o l'art de servir* (1995); *Luisa Miller* de Verdi, *Pierrot Lunar* de Schönberg i *Casimir i Carolina* de Horváth (1996); *Fidelio* de Beethoven i *Les tres germanes* de Chéjov (1997); *La vida parisina d'Offenbach* i *Katia Kabanova* de Jánacek (1998); *Els especialistes* i *Hotel Bellavista* de Horváth (1999); *20th Century Blues* i *L'adéu* de Rainald Goetz (2000).

L'any 2000, **Marthaler** passa a codirigir el Schauspielhaus de Zurich juntament amb el dramaturg Stefanie Carp, i hi presenta sobretot *Nit de reis* de Shakespeare, *La bella molinera* de Schubert, *Als alps* de Jelinek, *La mort de Danton* de Büchner i els projectes *Hôtel Peur* i *Groudings, une variante d'espoir*. El 2004 deixa la direcció del Schauspielhaus i des d'aleshores torna a treballar com a director independent.

El 2006 dirigeix *Wich only* al Festival Kunsten de les Arts de Brussel·les. L'any 2007, en col·laboració amb la decoradora Anne Viebrock, **Christoph Marthaler** torna a visitar *Les llegendes dels boscos de Viena*, que presenta al Festival de Tardor de París.

4. XERRADA ENTORN A *PLATZ MANGEL*

*Descriure i parlar d'una obra de Marthaler abans de d'haver-la vist és com voler jugar a futbol amb sabates de taló. O, com va dir un dels seus ajudants de direcció: el teatre de Marthaler és com un riu dins del qual hi trobem diferents illots, però el què hi ha entremig d'aquests illots és del tot imprevisible. A l'entrevista transcrita a continuació, Malte Ubenauf, codramaturg, i Christoph Marthaler proven de delimitar els camps temàtics abordats a l'obra *Platz Mangel* (Manca d'espai).*

Ubenauf: *Platz Mangel* és, a grans trets, una mena de diagnosi. A l'obra ens preocupen els canvis radicals en l'àmbit de la seguretat social, i més concretament el de la sanitat. El concepte d'un sistema de seguretat social solidari i administrat per l'Estat, s'esfondra. La sanitat pública es converteix en un negoci privat. Però, de moment, aquest procés és quelcom gairebé invisible. I, llevat d'un petit sector de la població que fa temps que s'enfronta a aquests canvis radicals, la major part de la societat només arriba a adonar-se prograplæssivament d'aquesta privació insidiosa. El motiu és que aquests canvis s'administren amb dosis homeopàtiques, de manera que la seva virulència queda amagada darrere d'un boira difusa. De no ser així, l'onada de protestes seria incontenible. A *Platz Mangel*, es tracta de debatre la manera com l'home pot sostenir, o simplement garantir-se pels seus propis mitjans, el seu sistema sanitari i la seva salut física: què ha de fer i a què ha de renunciar a canvi. Com més grans són les renúncies, més important resulta el fet de dominar les tècniques per afirmar plenament la seva existència. Quan es perd el control de la situació, ja sigui des del punt de vista de la salut o bé a nivell social, s'intenten mantenir les aparences fent veure que no passa res. Per seguir essent considerats i acceptats com a membres de ple dret de la societat, somriem davant de situacions que ja no fan cap gràcia.

Marthaler: A Suïssa, precisament, vivim amb la creença que no hem de tenir por de res, com si tinguéssim les millors pòlisses d'assegurança i els millors hospitals. Tot i així, com a beneficiari d'un contracte general, m'adono que cada vegada amb més freqüència he de pagar de la meva butxaca la suposada millor eficàcia dels nous medicaments.

Ubenauf: La paraula clau avui dia és la d'assegurança complementària. Sembla una opció sensata, però darrere d'això s'amaga sobretot el fet que es tracta cada cop més sovint de garanties que afecten a coses vitals. I es perfila la tendència següent: en un futur, viurem obligats a contractar assegurances complementàries per a tots els possibles mals que ens puguin sobrevenir, ja que l'Estat ja no disposarà dels fons necessaris per a fer-se'n càrrec.

Cadascú haurà de decidir per ell i per a ell respecte de quines possibles malalties vol estar assegurat i quants contractes es pot permetre de signar. I així és com, tenint en compte els recursos de cadascú, neix clarament el concepte de «manca d'espai» (**Platz Mangel**). La realitat d'una medicina de classes sembla inevitable. El que resulta interessant és precisament que aquesta és una temàtica ben latent, però malgrat que el problema afecti directament a tothom, encara no el percebem així perquè a tots ens tranquil·litza un sentiment de seguretat que ens dóna l'experiència dels anys viscuts. El nostre projecte s'emmarca dins d'aquesta perspectiva latent: diversos individus s'hi troben immersos i n'esperen el millor, però ben aviat es veuran obligats a reconèixer que les coses han canviat. Aquí ja no es tracta de preservar la vida o prolongar-la, sinó més aviat de jutjar la utilitat i per tant la perennitat d'algunes mesures, i finalment determinar qui tindrà dret a gaudir-ne.

Marthaler: L'obra es desenvolupa en un sanatori d'altitud situat a mig camí del trajecte d'un telefèric, on ni tan sols se sap amb certesa quin tipus de cures es practiquen. Només sabem que els metges estan bojos pels òrgans dels seus pacients.

5. ENTREVISTA CHRISTOPH MARTHALER

EL GENÍ DELS PRATS ALPINS

Plebicistat tant pel teatre com per l'òpera, el director suís Christoph Marthaler produeix des de fa 20 anys espectacles atípics, vertaderes perles de l'humor i de precisió analítica. Una entrevista insòlita amb un artista tan enigmàtic com ineludible. Per Fabienne Arvers i Patrick Sourd

Director excepcional on els hi hagi, **Christoph Marthaler** torna a la cartellera aquesta primavera amb tres espectacles: la producció de *Wozzeck* d'Alban Berg a l'Òpera-Bastille, la reestrena als Amandiers de Nanterre de *Les Noces de Figaro* de Mozart, i la de *Llegendes dels Boscors de Viena*, d'Odön von Horváth al Festival Trans(e) de Mulhouse. Tan enigmàtic com insòlit, **Christoph Marthaler** no concedeix gairebé mai cap entrevista, però en aquesta ocasió ha acceptat retornar al punt d'origen de la seva trajectòria, que va iniciar-se a França amb una gran repercussió l'any 1993. Des d'aleshores, els teatres europeus se'l rifen, i Gérard Mortier, al capdavant de l'Òpera de París, li va oferir la possibilitat de materialitzar el seu talent. Des de *Katja Kabanova* o *La Traviata*, fins al *Wozzeck* actual, **Marthaler** s'ha convertit en un personatge ineludible de l'escena lírica. El seu estil barreja l'humor suís amb l'alemany i esbalaïdament beckettian. Construeix un teatre apassionat per la música i fabrica una òpera on el teatre és el rei. Juntament amb Anna Viebrock, la creadora dels seus decorats, emmarca les seves produccions en el record d'una vella Europa, sovint aquella de l'Alemanya abans de la caiguda del mur. Utilitza la sublim tristesa d'indrets immensos per recrear de la manera més exacta possible les obres dels seus autors predilectes: Maeterlinck, Horváth, Büchner, Shakespeare. I l'elegància d'aquest humor incomparable li permet dir de tot sense haver de donar cap lliçó. Una alquímia de somni que sap posar de manifest els aspectes més cruels de la realitat.

Per a un director, passar del teatre a l'òpera pot semblar exigent. Això no et suposa cap pressió extra?

No, perquè treballo amb el director d'orquestra Sylvain Cambreling. Va ser ell qui em va proposar de produir la meva primera òpera a Frankfurt. És meravellós treballar amb ell perquè sempre hi és a cada representació. Encara que només fem petites coreografies, ell hi és present, no com aquells que solen venir dues setmanes abans de l'estrena per dir: "Ah no, això no funciona. Cal avançar els cantants". Amb ell es pot

treballar. Sense ell, o sense Gérard Mortier a París, no m'hauria atrevit amb l'òpera, ja que trobo horrible el mètode de treball que s'hi fa servir normalment.

Al principi vas formar-te com a músic...

Vaig cursar estudis musicals i teatrals simultàniament. De jove, vaig estudiar dansa i pantomima. Puc fer tot tipus de murs invisibles només movent les mans! Després, vaig estudiar a l'escola de teatre Lecoq a París. Havent nascut a Suïssa, era molt important per mi sortir del país i anar-me'n a París. La ciutat era tant important per mi com l'escola per on van passar tants directors: des d'Ariane Mnouchkine fins a Luc Bondy i Simon McBurney. A Lecoq, vaig fer números molt reduïts, realment minimalistes, perquè m'agradava molt Beckett. Organitzàvem vetllades al Teatre de la Vila, on vaig fer una coneixença que posteriorment resultaria molt important per a mi. Tenia 19 o 20 anys, i un home a qui havia agradat el meu número em va convidar a sopar i em va explicar moltes coses. Posteriorment em va trucar diverses vegades i vam tenir unes quantes converses. Era l'actor i director Roger Blin, a qui considero com un pare.

En el teu cas, teatre i música van sempre lligats.

Sí, la música sense el teatre, no m'interessa, i el teatre sense música tampoc. Igual que el moviment i l'experimentació. Provo de fer teatre a l'òpera i música al teatre. "Reduir" és també un concepte important. No massa música ni massa moviment o massa drama. Molt aviat en la meua carrera teatral, vaig reduir els elements a l'estrictament essencial. No m'han agradat mai els grans moviments que no transmeten res, les coses massa artificials no les entenc, no volen dir res.

L'any 1993 el teu nom es popularitza a França amb l'espectacle *Murx den Europäer*. Tenies 42 anys i un estil propi. Què havies fet abans?

Abans havia fet música, cursos de teatre... però sobretot dansa contemporània, no pas per ser ballarí, sinó per entendre el que provoca el moviment del cos. No vaig ser mai ajudant de ningú, i si vaig aprendre certs coneixements d'alguns directors és gràcies a la música que vaig fer per als seus espectacles durant deu anys. Un dia em vaig dir que m'agradaria provar de fer alguna cosa jo sol. En aquella època solia treballar amb músics interessants, i va ser aleshores quan vaig trobar els meus personatges i els meus futurs intèrprets. Encara treballo amb alguns d'ells avui dia.

Sobretot Graham Valentine, que va participar en l'estrena de l'espectacle *Ice de Francois Verret*.

En Graham és l'actor amb qui treballo des de fa més temps. A Zurich, els meus pares tenien una residència per a estudiants i en Graham va ser un d'ells. Jo tenia 16 anys, i ell en tenia 4 més que jo, em sembla. Vam anar junts a classes de mímica, i al mateix temps fèiem actuacions al carrer. Era l'any 1968-69. Recorriem els llocs més transitats de Zurich al migdia, recitant textos enmig de la multitud... Anàvem als barris rics a collir flors dels jardins per regalar-les a la gent. Vam escriure obres que mai no van representar-se. En Graham ja va treballar a *Indeed*, el meu primer espectacle, que va representar-se l'any 1980 al Festival de Teatre de Zurich. És una mena d'òpera dadaïsta, amb tots els textos en tres idiomes i la música d'Erik Satie. Tres anys més tard, vam crear un altre espectacle amb l'Erik Satie, *Blanc et immobile*, basat en una proposta de Harold Szeeman, del Museu de les Belles Arts.

Hi ha poc moviment però molta música als teus espectacles...

Tant a Suïssa com a l'Alemanya de l'Est, hi ha bars on tothom roman en silenci, totalment immòbil. Si algú s'aixeca per anar al lavabo, per exemple, aleshores dues o tres persones comencen a parlar d'ell, i quan torna, tothom torna a callar. Això és fenomenal i molt teatral, amb una dinàmica increïble. Aquesta és la base del meu teatre. Una base sobre la qual s'hi afegeixen cançons... cançons suïsses. El teatre és un vertader *training* per als cantants. Quan es comença a treballar un espectacle, es canta durant potser dues setmanes... La gent es comunica mitjançant la música, és la nostra manera de treballar plegats.

La idea del decorat és essencial?

És molt important. A Bâle, l'any 1988, vaig començar amb un espectacle a l'estació de Zurich per al 50 aniversari de la Nit de Cristal. La gent no sabia qui era actor i qui no ho era. Després vaig fer altres espectacles, molt suïssos potser, on es parlava fins i tot de *sentiment suís*, i va ser aleshores quan realment vaig crear el meu propi llenguatge. Frank Baumbauer, el director del Teatre de Bâle, va ser el primer que em va aconsellar treballar en un teatre. No només com a músic, sinó com a director: em va proposar *El Crim del Carrer de Lourcine* de Labiche i em va parlar d'Anna Viebrock, qui aleshores era la decoradora del Teatre de Bâle. L'Anna va encarregar-se dels decorats i va fer una feina realment increïble, una claustrofòbia totalment alcoholitzada... Des d'aleshores hem treballat sempre junts. Abans, únicament volia muntar espectacles en llocs reals, mentre que avui dia és l'Anna qui els construeix. Però són més que decorats...

Es pot parlar de xocs d'espais, quimeres arquitectòniques?

Sí, és exactament això. He de dir que la meva única gran mestra en el teatre ha estat l'Anna Viebrock. Sense ella, hauria seguit treballant en garatges, però mai en escenaris. Perquè sempre he detestat l'artificialitat. Els decorats de Wozzeck estan inspirats en un lloc que existeix realment. Durant una passejada per Gand, un diumenge quan treballàvem a Maeterlinck, vam descobrir una fàbrica abandonada, amb un cartell que deia: "Paradís infantil". Vam entrar-hi. Era una antic mercat industrial on s'havia muntat un petit circ amb taules i cadires per als pares, envoltat d'una zona de jocs. Els nens es divertien i els pares esperaven sota la carpa. En un moment donat, un pare va anar a dir-li alguna cosa a una mare. La conversa va acabar-se amb: "Torno d'aquí una estona" i va marxar... com el personatge principal de Wozzeck. Vam recordar-nos d'aquell lloc i es va convertir en el nostre decorat. A l'Òpera-Bastille, els nens s'ho passaran bé durant la representació. Acústicament, tampoc està malament.

Vas dirigir el Schauspielhaus de Zurich des de l'any 2000 fins el 2004. Que en recordes de l'experiència?

Alguns actors m'havien dit que estava bé poder instal·lar-se en algun lloc. Per mi, era l'ocasió de retrobar la ciutat de la meva infància. Però la història va acabar malament i tots vam patir molt. Tot i així, a Àustria, Suïssa i Alemanya, vam ser nombrats tres vegades seguides millor teatre en llengua alemanya, però a Zurich no interessàvem a ningú. Vaig envellir en aquella casa... Per a nosaltres era un lloc de creació molt important, per exemple, amb *Was Ihr Wollt* (La Nit de Reis de Shakespeare) que vam presentar a l'Odeon. Em vaig sentir orgullós que a Claude Régy li agradés l'espectacle, ja que per mi és un dels més grans, algú excepcional.

La darrera ocurrència del ministeri de cultura has estat suggerir a Claude Régy que s'abstingués d'acompanyar la gira dels seus espectacles sota el pretext que calia estalviar...

El que està passant actualment amb la política cultural és realment terrible. De fet, vaig comprar alguns discos de la Carla Bruni i vaig trobar que no estaven del tot malament... Però hi ha una cosa que em preocupa a França: és la segona vegada en pocs dies que em registren en sortir de casa, a Lilas, a quatre passes del centre de París. Em demanen el passaport i em pregunten quants diners porto a sobre. Això em recorda l'època quan estudiava a l'escola Lecoq, que em van estomacar en un control perquè no vaig voler mostrar el passaport. A Alemanya, d'això s'en diu "polizei stadt". Un estat policial. Cal fer-hi atenció, França s'hi està tornant, i això fa por.

Què en penses del públic de l'Òpera de París?

És un bon públic. Però el que és repugnant són les conspiracions muntades per una minoria. Imagineu-vos, a les *Noces de Figaro*, l'actor-intèrpret Jürg Kienberger intervé excepcionalment en els recitals, estic segur que a Mozart li hauria encantat. Però el públic l'esbronca quan canta. És poesia pura, i si el públic comença a cridar després d'alguns compassos perquè no és *Figaro*, la cosa fa por. L'òpera és sobretot teatre i no cap altra cosa.

6. CRÍTQUES

“Platz Mangel (Manca d’espai), així és com es titula la nova revista, parla de la competència salvatge que hi ha a la terra amb humor satíric i intel·ligent. És una coproducció del Wiener Festwochen, el Teatre Chur i el Festival Bitef”.

“Una coreografia perfecta combinada amb delicades situacions amoroses que es mouen vora l’abisme on, com es preveu, el risc de morir hi és present. Marthaler ha tornat!”.

“Platz Mangel intenta reinstaurar la idea del limbe, després que recentment el Papa Benet XVI hagi decidit acabar amb ella. És allà on les ànimes confoses busquen el camí al paradís. Però en comptes d’això, arriben a l’inescrutable laberint del sistema de les assegurances mèdiques”.

“Aquesta vegada Marthaler ens delecta i ens pertorba amb una comèdia pessimista”.

Barbara Villiger Heilig, Neue Zürcher Zeitung. Desembre, 2007

“Aquest sanatori està connectat per un telefèric i compta amb un hotel balneari, una clínica de bellesa, un tanatori i una borsa d’òrgans. Es troba en algun lloc entre la Terra i l’Infern”.

“Mai havíem vist un Marthaler tan contemplatiu com a Platz Mangel”.

Von Peter Müller, Tagesanzeiger. Desembre, 2007

“Què seria una nit de teatre a Berlín sense Marthaler? El director suís posa punt i final al Festival amb «Platz Mangel», una producció de Rote Fabrik Zürich. En aquesta ocasió es tornen a reunir els fabulosos protagonistes de la “família” Marthaler. Bettina Stucky, Jürg Kienberger, Ueli Jäggi i el colossal Josef Ostendorf es vesteixen amb pells, a l’estil retro-chic, en una societat acomodada i a la vegada moribunda.

Les persones que necessiten descans o un tractament arriben amb telefèric a la clínica del Dr. Dr. Bäsles, un sanatori a l’estil suís, del qual no hi ha escapatòria. Aquí no només s’absorbeix el greix o s’administra una teràpia respiratòria, sinó que als hostes d’aquest balneari se’ls fa una recomanació: “Mantenir els òrgans elàstics!”. Amb les habitacions del sanatori pintades d’un vermell sang, la malaltia i la mort són omnipresents en aquesta muntanya màgica de Marthaler. Les dues hores en aquesta clínica infernal es converteixen doncs en pur sacrifici, perquè no hi ha alliberació de les desgràcies terrenals. Només la música serveix de bàlsam a les ànimes ferides. La posada en escena de Marthaler és d’una comicitat indestructible i d’una seriositat fatal. Els actors compleixen de manera estoica les seves teràpies, incloent-hi totes les contorsions esbojarrades del cos i dels sentits. I canten millor que mai. Els actors entonen el “Wehmut” de Schubert i l’ària per a baix “Passió segons Sant Joan” de Bach, o intenten entrenar la resistència amb el “You can win if you want” del grup Modern Talking. Marthaler aconsegueix una cosa meravellosa: una comèdia pessimista”.

Sandra Luzina, Tagesspiegel. Maig, 2008